

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

نتایج سفر محمد بن سلمان به انگلیس



(ترجمه)

اگرچه عربستان سعودی پس از به قدرت رسیدن شاه سلمان، به شدت در حال سقوط در دامن امریکاست و محمد بن سلمان ولیعهد سعودی، پیوسته در حال پاک سازی اردو، دفاع ملی و کاخ سلطنت این کشور از وجود عناصر وابسته به انگلیس است، اما روابط دیرین، عمیق و ریشه دار سعودی با انگلیس در تمام عرصه های زنده گی، به حاشیه زدن نقش انگلیس در عربستان سعودی را بسیار دشوار نموده، چه رسد به پایان دادن به این نقش؛ به ویژه با توجه به این که عربستان سعودی توسط مجموعه دولت های کوچک خلیج احاطه شده-که با انگلیس روابط و وابسته گی های سیاسی قوی و دیرین دارند و این دولت های کوچک به دلیل اشتراک در شورای همکاری های خلیج، بالای سیاست های سعودی تأثیر مستقیم دارند؛ شورایی که انگلیس آن را به وجود آورد تا توسط آن نفوذ خویش را در منطقه حفظ نماید.

اگر به بُعد دیگری از فشارهای سیاسی انگلیس بالای عربستان سعودی اشاره کنیم، که همانا ناکامی سعودی و امریکا در حل بحران یمن و نیاز شدید این دو به نقش انگلیس در کمک به بیرون رفت از این بحران می باشد، می توان گفت که یکی از اهداف مهم و اساسی سفر محمد بن سلمان به انگلیس، درخواست کمک از این کشور برای تلاش در جهت پایان دادن به بن بست است که سعودی در یمن

گیر و با آن مواجه شده، یعنی بن سلمان از انگلیس می‌خواهد با سعودی و امریکا معامله نموده و کمک کند تا بحران یمن پایان یابد. به همین دلیل بود که سفر سه روزه بن سلمان به انگلیس، در تمام سطوح و عرصه‌ها بسیار برجسته و دارای اهمیت فراوانی تلقی گردید، چنانچه توافقنامه‌های هنگفتی در عرصه‌های گوناگون و به ارزش 100 میلیارد دلار امریکایی، میان طرفین به امضاء رسید.

ترزامی نخست وزیر انگلیس به اهمیت این سفر تأکید نموده گفت: «این سفر نقطه‌ای عطفی در تقویت روابط دو جانبه ما خواهد بود.» بن سلمان نیز روابط خاص میان سعودی و انگلیس را که بیشتر از 100 سال سابقه دارد، این‌گونه توصیف نمود: «بدون شک رابطه عربستان و بریتانیا یک رابطه تاریخی بوده و به زمان تأسیس حکومت شاهی سعودی برمی‌گردد. هم‌چنین ما منافع مشترکی داریم که به روزهای نخست روابط میان دو کشور برمی‌گردد و در حال حاضر روابط ما با بریتانیا بسیار گسترده و عظیم است.» وی تأکید نمود: «در روند چشم‌اندازی که تا سال 2030م برای عربستان سعودی در نظر گرفته‌ایم، لندن فرصت‌های بزرگی خواهد داشت.»

ترزامی نخست وزیر انگلیس نیز از جانب خود از روابط اقتصادی موجود میان دو کشور به نیکویی یاد نموده گفت: «روابط مشترک میان ریاض و لندن، هزاران فرصت کاری را در بریتانیا فراهم آورده و فرصت‌های بزرگی را برای شرکت‌های بریتانیا در سعودی باز می‌کند، که باعث خواهد شد کشورهای مان شکوفاتر گردد.» بوریس جان سون وزیر خارجه انگلیس نیز در اظهاراتی در همین زمینه گفت: «این سفر فرصتی برای استحکام بیشتر روابط ما با عربستان سعودی خواهد بود. ده‌ها هزار فرصت کاری در بریتانیا وابسته به صادراتی است که ما به سعودی داریم؛ صادراتی که در سال 2016م به 6.2 میلیارد پوند رسید که این رقم از سال 2010م تا کنون 41 درصد افزایش را نشان می‌دهد.»

تبادل کالا میان انگلیس و عربستان سعودی در پنج سال گذشته به 2.3 میلیارد پوند استرلین رسید و در سال 2016م حجم تجارت کالا و خدمات به 9 میلیارد پوند رسید. هم‌چنین لازم به ذکر است که عربستان سعودی از سال 2010م تا کنون سومین بازار بزرگ برای صادرات انگلیس تلقی می‌گردد و انگلیس پس از امریکا، دومین سرمایه‌گذار بزرگ بیرونی در سعودی تلقی می‌گردد. در حدود 300 پروژه مشترک انگلیس-سعودی عملاً فعالیت داشته و نرخ مجموعی سرمایه‌گذاری‌های دو جانبه به 17.5 میلیارد دلار امریکایی می‌رسد. اقتصاد مهم‌ترین محرک روابط سعودی و انگلیس به شمار می‌رود، چنانچه میزان تبادل تجاری میان دو دولت به بیش از 17 میلیارد ریال سعودی می‌رسد و شمار جوازهای سرمایه‌گذاری انگلیس در سعودی به 374 جواز و به مبلغ 3.4 میلیارد دلار امریکایی می‌رسد.

در پایان این سفر، از راه‌اندازی "مشارکت استراتژیک" میان دو طرف خبر داده شد که به عنوان ابزاری اساسی در گفتگوی منسجم به منظور استحکام تمام عرصه‌های روابط دو جانبه، به شمول عرصه‌های اقتصادی، دفاع، امنیت، کمک‌های انسانی و موارد اقلیمی و بین‌المللی، از آن نام برده می‌شود. دو طرف توافق نمودند که به منظور تحقق این مشارکت استراتژیک و پیگیری آن، نقشه عملی را در دیدارهای دیگری در جریان سال 2018م طرح و تعقیب نمایند. سعودی و انگلیس در این سفر اعلان نمودند که به منظور تحقق آنچه که "چشم‌انداز 2030" نامیده شده، مشارکت درازمدتی را در عرصه‌های گوناگون، به شمول: ارزیابی فرصت‌ها و سرمایه‌گذاری‌های دوجانبه با انگلیس از طرف صندوق سرمایه‌گذاری‌های عامه، تجارت بین‌الدول دو کشور و موارد خاص انگلیس در خصوص اولویت

بخشیدن به چشم‌انداز 2030م از جمله: تعلیم و تدریب، مهارت‌ها، خدمات مالی و سرمایه‌گذاری، فرهنگ و سرگرمی، خدمات بهداشتی و علوم زنده‌گی، تکنالوژی و انرژی بازیافتی و صنعت دفاع دنبال خواهند نمود.

در عین حال، یادداشت تفاهمی در خصوص فعالیت مشترک دو دولت در مورد گسترش مناہج تعلیمی و تقویت توانایی‌های دفاعی نیز به امضاء رسید و انگلیس به هدف کمک به چشم‌انداز 2030 سعودی، انتونی سیلدون را در بخش تعلیم و مایک ریتشارد را در بخش صحت به عنوان نماینده‌های خاص خود در این چشم‌انداز تعیین نمود. هم‌چنین، دو طرف در خصوص فروش 48 فروند طیاره جنگی تایفون از طرف انگلیس برای سعودی، توافق نمودند.

خطرناک‌ترین موردی که دو طرف در زمینه امنیتی بالای آن توافق نمودند، این بود که قرار شد سعودی معلومات جاسوسی را به گونه "خام" و در مورد هر چیزی و هر کسی و هر حادثه‌ای که حکومت سعودی به دست می‌آورد، قبل از آن‌که آن را تحلیل، دسته بندی و یا فیلتر نماید، در اختیار انگلیس بگذارد.

بدون شک، تنها مطرح نمودن و صحبت کردن در مورد چنین روابط خاص و مهمی و مرور کردن میزان سهم و دخالت انگلیس در تمام عرصه‌های زنده‌گی سعودی، که در این سفر صورت گرفت، خود به وضوح دلالتی بر این دارد که به حاشیه‌زدن نفوذ انگلیس در عربستان سعودی به صورت نهائی، کاری است بسی دشوار. دلالت دیگر این واقعیت این است: دولت سعودی که به صورت کامل به غرب وابسته است و از زمان تأسیس آن توسط انگلیس همواره مزدور انگلیس و امریکا بوده، این دولت هنوز تابع و وابسته به نفوذ امریکا و انگلیس می‌باشد و این وابسته‌گی تا زمانی که این دولت برپا باشد، هم‌چنان ادامه خواهد داشت و رقابت میان انگلیس و امریکا بر سر این "گاو شیرده" بدون یک طرفه شدن آن به نفع یک جهت، هم‌چنان جریان پیدا خواهد نمود.

مطمئناً نفوذ امریکا و انگلیس در عربستان سعودی به صورت کامل پایان نخواهد یافت، مگر با زوال و نابودی حاکمیت آل سعود و این حاکمیت باطل نیز پایان نخواهد یافت، مگر با برپائی دولت واقعی اسلامی؛ دولت خلافت راشده برمنهج نبوت، که پایه‌های آن بر ویرانه‌های این دولت دروغین، سست بنیاد و ساخته و پرداخته دست استعمارگران، بناء خواهد یافت.

نویسنده: ابو حمزه خطوانی

4 رجب 1439 ه.ق

21 مارچ 2018 م